

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt.)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hóra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.

Unnep és vasárnap után is,

Láthatatlan kezek harca.

Írta: Kóréh Endre.

Kolozsvár, május 14.

Két láthatatlan kéz működik a magyar nemzet életében. Az egyik még soha jót nem tett vele, csak megrontotta, sujtotta. Ez volt és ma is ez a mi átkunk. A másik kéz pedig amannak a gonosz kéznek az átkos munkáját tette és teszi jóvá. Ez volt és ma is ez a mi áldásunk. Az a gonosz kéz nem látható, mert szolgálalkü udvaroncok elfedik előlünk, a jósgost pedig az ég felhői takarják el. Mindkettő állandóan működik, ma talán erősebben, mint bármikor. Mert a tusakodás akkor leghevesebb a kettő közt, a mikor nagy idők következnek s a történelem óramutatója a tizenkettős szám felé közeledik. Ma pedig már nem vagyunk messze a tizenkettedik órától.

Mit akar az a földi láthatatlan kéz?

Meg akarja cselekedni azt, a mi négy század alatt végleg még egyszer sem sikerült neki, el akarja kobozni a magyar alkotmányt, hogy tartomány legyen az ország. Buta, engedelmes, kizsárolt gyarmat. Vérel, pénzzel buzgón adózó örökös család birtok. Igen, rabszolgák földje, jobbágyság országa.

Mit cselekszik a magyarok Isteneinek láthatatlan keze? Jóvá teszi az aknamunkát. Áldásra, javunkra fordítja a pokoli cselekvéseket. Azért isteni kéz, hogy áldásra fordítsa az átkot.

És ezt cselekszi most napról napra, esetről-esetre. S ebből látjuk, hogy van bíró a felhők felett, áll még a villámos ég...

A mióta megvan a Deák Ferenc-féle kiegyezés, azóta egyre gyorsabban, biztosabban csuszott Magyarország le a lejtőn, az őssz birodalom ólébe. S ezt nevezték haladásnak. Szerencsére nem az igazak, csak a hamisak. Azóta mind jobban csorbul a magyar alkotmány.

Ha ez így tart még csak egy néhány évig, a magyar önállóság lázalom és agyremés lesz.

De nem tarthat tovább: erősen működik már a jöltevő láthatatlan kéz. Hiszen van is neki mit jóra fordítani, mert az a gonosz láthatatlan kéz ugyancsak nem pihent. Könnyű volt neki! Mindig volt többsége, a mely engedelmesen ásta koncert, rendjelekként a magyar alkotmány sirját. Mert mi is az a többség? Egy hazafias párt? Valami szép, nemes parlamentaris elv? Valami alkotmányos fogalom? Nem, a mai magyar parlamenti többség azt jelenti, hogy eddig még mindig többségben voltak a hamisak s kisebbségben az igazak. Több volt a szolgálalkék, s kevesebben a magyar szabadság szószólói. Ezért lehetett elárulni a magyar alkotmányt, ezért lehetett megalkotni a korrupció áldásos rendszerét, ezért zsugorodhatott össze a nemzet hatalma, joga s ezért jutott tulsúlyra a korona hatalma. Ezek a hódoló szabadelvű korrupció lovagok, a párturalom önzetlen vitézei voltak a bennünket megnyomorító láthatatlan kéz készséges eszközei.

Vagy egy fél esztendő óta tulságosan erősen dolgozik ez a láthatatlan kéz, — néha nem is láthatatlanul. Eddig csak reánk akasztotta a kétféjű sas dicsőséges jelvényét, most már a húsunkba akarja égetni. Eddig csak a fülünkbe trombitálta a Gotterhaltét, most már azt akarja, hogy a szívünk dobbanása verje hozzá a taktust.

De nem lehet; az a hatalmas, magyarjait védő láthatatlan kéz nem enged.

Érdekes visszaemlékezni az esetre, mikor a győzedelmes, igazságos láthatatlan kéz megmutatta

jóságos hatalmát. Itt volt Kolozsváron az első eset. Leleplezték az Igazságos nagy király szobrát. A bécsi szellem vissza akarta torolni a régi megalázást, csúfos vereséget s felharsant a gyűlölt, gögös Gotterhalte. Csoda, hogy az a szobor össze nem rázkódott, meg nem mozdult. De meg mozdult Mátyás népe s felhangzott a Hymnusz és a Kossuth nótá.

Mert ez a dolgok rendje. A Gotterhaltéra csak ez lehet a felelet, a kamarilla megszólalására csak a Kossuth izenete illik.

Aztán következett a Nessi-ügy, a mikor kísült, hogy porhintés az egész honvéd elnevezés. Ott is a Gotterhalte fejezi ki a valódi érzést.

S a nemzet megmozdult, megmozdította a mi láthatatlan kezünk és felnyitotta a szemét. Aztán jöttek a katonai javaslatok.

Minél inkább erőszakolták azokat, annál erősebben tiltakozott a magyar nép. Elkövetkezett március 15, majd a pécsi hadapród-ügy s minél csökönyösebben, minél erőszakosabban működött a bécsi láthatatlan kéz, annál hevesebben taszította vissza a minket segítő láthatatlan kéz. Hiába, ez az igazság, az erő, az élet, a jövő.

Odáig jutottunk már, — no csak hogy végre elmondhatjuk ezt, — nincs többé visszatérés, hátrálás. A mi láthatatlan kezünk le fogja győzni amazt a láthatatlan kezét. Előül a hare, el kell bknia a Gotterhalténak, el a kétféjű jelvénynek, el a párturalom feketeseregének. Nem enged bennünket tovább pihenni, megalázkodni, megszégyenülni a hatalmas láthatatlan kéz s le fog csuklani, meg fog bönülni az a másik gonosz, bűnös láthatatlan kéz.

Ez a hír összeakarta roppantani a magyar alkotmányt, össze mindent, ami magyar, — hiába. Erősebb az, amelylyel küzd. Le akart minket igáznai, de éppen felébresztett. Nem marad neki egyéb, mint a méreg, az elfojtott düh, a megtépett sas s a kigunyolt Gotterhalte...

Mátyás szobra pedig áll némán, mozdulatlanul. Meg lesz bosszulva a rajta esett ségnyen. A király büszke alakja mintha mondaná: minek mozduljak meg? Elég lenne a lovam patkója, hogy megbénítsa a láthatatlan kezét, behorpassza a császárdalos trombitákat. A kardom pihenhet, nincs reá szükség. Van, aki igazságot szolgáltatson.

Igaza van. A minket megtartó láthatatlan kéz lesz a diadal, a földi láthatatlan kéz a szegény, a bűnhődés, a pusztulás.

Mert annak is el kell egyszer már pusztulnia.

Itt a végső ideje.

— **Két röpiratról.** Mostanában egyre-másra kapjuk a politikai tartalmu röpiratokat. Sokszor örülünk nekik, még többször bosszankodunk tartalmukon, de igen gyakran nevetnünk kell azon, hogy minő bolondgombákat képesek feltálatni egyesek, csak azért, hogy a mindentlító s mindenható kormány előtt észrevetéssékk jelentéktelenségüket.

Ma mind a két zsánerből fekszik egy-egy darab előtünk. Az egyik, melynek örülünk, *Kállay* Emil „Itt a király” c. röpirata; a másik, melyik csendes derültéssel vegyes bosszankodásra gerjeszt „Kő” szerény jellegű alatt az „obstrukció ellen-szeréről, alkotmányváltozásról” értekezik. — *Kállay* Emil röpiratában hazafias lelkesedéssel a magyar nemzet azon régi és jogos ohajával foglalkozik, hogy a magyar király ne csak vendégként látogasson el országába, hanem legalább az év felérését töltse itt. Ezt a jogos kívánságot történelmileg s régi magyar törvényeink felsorolásával s tanulságos fejtegetéseivel indokolja, s arra a helyes konklúzióra jut, hogy ha a király magát Magyarországon otthon érezve, a ma-

gyar nemzet hódoló becsülésével és odaadó ragaszkodásával körülvehetné: nemzeti követeléseink is teljesednének, mert azoknak jogos és igazságos voltáról a köztünk élő alkotmányos uralkodó közvetlen meggyőződést szerezhetne.

„Kő” ur röpirata azonban már nem ilyen rokonszenves hurokat penget. Kő ur az obstrukció általa észlelt veszedelmeivel (?) szemben alkotmányváltozást tart szükségesnek, úgy, hogy elvileg kimondassék, hogy a függetlenségi pártnak csak ellenőrző szerepe van a parlamentben s e jogát esetleg alkotmányba iktatandó párthatározaton alapuló veto-val érvényesíthesse. Ez érdekes ideát Kő ur persze nem igen indokolja meg, a mit mi is tarthatatlannak vélünk. A két röpiratot Grill Károly adta ki.

— **„Párhuzamos ülések.”** Ez a legújabb mumus, melylyel megfenyegetik az ellenzéket. Párhuzamos üléseket akarnak tartani, hogy így előbb kifáradjanak a küzdelemben. Természetesen az ellenzék nem igen ijedt meg ettől a fenyegetéstől. Sőt ellenkezőleg: a párhuzamos ülések eszméjére, a technikai obstrukció lesz a felelet, névszerűen szavazásokkal! Persze erre a visszafenygetésre megijedtek a kormánypárt leg-harcosabb elemei is és így egyelőre nem lesznek párhuzamos ülések.

— **Lengyel Zoltán** neve ma már félig-meddig fogalomszámba megy. Ha a szabadelvűpárt előtt emlegeted, a párt tájékozik a dühtől s szinte látja a vérszomjas forradalmárt, a ki egyetlen fejet kíván az egész hatványos társaságtól, hogy azt minden nagyobb lelkiismeret nélkül lenyisszálhassa. A barátai s elvtársai szeretik, lángoló hazafisága, tiszta szelleme, buzgó, lelkes fáradozása miatt, melylyel oly híven teljesíti képviselői kötelességét. S ellenesei is, barátai is, egyet el kell hogy ismerjenek: az ifju képviselő, ki ma az ifjuság egyik hivatott vezére, láthatólag nagy és hazafias munkát is végzett, visszavezette az ifjuságot a keresztiharcok s felekezeti viszályok lobogói alá a hazafiság tiszta zászlaja alá, miképp ezt az iménti Eötvös lakomán maga az ifjuság szónoke kiemelte. Lengyel Zoltán pedig, úgy látszik nem néz se jobbra, se balra, nem törődik guynyal, kicsinylő gyűlölettel, hanem határozott lépésekkel halad tovább megkezdett útján a függetlenség kivívása felé.

— **A kivilágított Gotterhalte.** Szolgálatot tettek-e a királynak a Duna-ünnepély rendezői azzal, hogy megengedték az első rakéta sietésgye kapcsán a Gotterhalte játszását. Igen, vagy nem? Mi kétkedünk benne, sőt tagadjuk. De hogy a magyar közönség arcát a szégyenpírja égeti, a midőn látja, hogy az egész világ előtt vágják arcul, a midőn látja, hogy szó, írás, jajszó, minden hiába, — az bizonyos. Maguk a szabadelvűpárti képviselők is felháborodtak persze szokott nyugodt főlháborodási hangukon a rajtuk esett újabb pof miatt, az ellenzék képviselői viszont csak hosszras kapacitására voltak rávehetőek, nehogy odahagyják a botrány helyszínét! A közönség köréből pedig olyan hatalmas abcug-hangzott fel, melyet csak azok nem hallanak meg, a kik süketek, egy önértetere ébredő nemzet szívének fölkökögése iránt. Hát rendező és nem rendező, de velünk packázó urak csak tegyék próbára a türelmet. A pohár telik, kicsordul és vége lesz rendezőknek, nem rendezőknek a velünk oly ridegen packázókkal s minden Gotterhaltéjukkal egyetemben.

— **Az új kormány.** Bánffy Dezső bárót megölte az egyetemes gyűllet. Széll Kálmánt megölte az egyetemes szeretet. Mert már megölte. Testőrségéből valóik hirdetik, hogy Széll Kálmán nem várja be az utolsó percet, amely bekövetkezett. A szabadelvűpártban rohamosan szaporodik azok száma, akik hirdetik, hogy az okosabb enged. Az okosabb? — így mondta az egyik — a többség. Mert ha a kisebbség volna az okosabb, akkor a kisebbség volna a többség.

Mondják, hogy a miniszterelnök már fel is ajánlotta az ellenzéknek br. Fejérváryt váltásául az indennitért. A nemzeti pártiaknak pedig felajánlott néhány miniszteri tárcát, ha indenniti elfogadása után rábírák az ellenzékét a csöndes elbujdosásra a katonai javaslatok megszavazása elől.

Állítólag Hódossynak jutna az igazság-ügyi tárcá.

Bujanovics Sándornak a földmívelési tárcá. Bujanovics lemondana a Központi

takarékpénztár elnöki tisztségéről és mandátumot vállalna.

Több miniszterjelöltet a nemzeti párt állítani nem tud, még a legnagyobb megérőltetés árán sem. Még államtitkár jelöltje is csak egy van: Bolgár Ferenc, de aki nem türelmedlen és elvár a budavári hivatalra Széll Kálmán utáig is.

Mondják, hogy kegyetlen röpirat készült a volt nemzeti párt ellen. Csaknem hasonlatos ahhoz, aminőt annak idején a nemzeti párt adott sajtó alá a régi szabadelvűpárt ellen, de amelynek megjelenését megakadályozta Bánffy Dezső báró. Ámbátor a röpirat Bécsben adatott nyomdába s németül volt írva. Ennek a szerzőjén csak sejtették akkor, emennek a szerzője nem vádol inkognitóban, hanem neve alatt — ősi magyar név — írja meg a nemzeti párt történetét a beolvadás napjától máig.

A lázadó horvátok.

Írta: Kálmár Antal dr.

Kolozsvár, május 14.

48-ban éppen így kezdődött. Akkor is a nemzet állt szemben a koronával, akkor is a bécsi kamarillának a szentesített 48-as törvények legázolására segítségére jöttek a grancisár horvátok, a kikhez a legfelsőbb körből, Zsófia szájából hangzott el a soha nem felelhető szózat: »Szívem veletek van, — nem a magyarokkal!«

Most is a nemzet szentséges jogaiért küzdünk, — csak éppen azért, a mit már 48ban is megkapott egyszer a magyar, hogy a magyar hagsereg magyarul beszéljen; hogy a 49-ben porba sujtott fekete-sárga zászló előtt ne hajoljon meg a dicsőségesen meghordozott nemzeti színt lobogónk: és ime Bécs segítségére megint megjelennek a horvátok. Csak hogy most a horvátoknak segítsége is van a magyar országgyűlésen, a magyar párttal szemben álló osztrák pártban, a mely osztrák párt szinte utolsó csépp véreig küzd a magyar hadsereg német nyelve és a fekete-sárga zászló mellett,

Ez még se volt így 48-ban, akkor nem volt a magyar országgyűlésen párt, a melyik a horvátokat és Bécsét támogatta volna, most azonban ott ülnek háromszázan Széll Kálmán és Fejérváry háta mögött. Nézzük azonban, hogy kik ezek a magyar országgyűlés osztrák pártjának a szövetségesei?

Annyit már előre is megállapíthatunk, hogy Jellasics-fajzat — kutyafajzat. És ennek a kutyafajzatnak adott a 67-es országgyűlés fehér lapot, azzal a kéréssel: ird rá ami a szemednek és szádnak tetszik, »was gut und teuer« — és megkapod.

A horvát se volt rest, jót kanyarított a fehér papirosra — és Szent István koronájának a testéből négy magyar vármegyét — Szerémet, Verőcét, Pozsegát és Valkót — ki is kanyarított. Szó nélkül odaadtunk nekik, pedig Szerémvármegyénél nincs szebb vármegyéje Magyarországnak és ezenkívül adtunk nekik magyar honvédséget, amelyik horvátul beszél és adtunk nekik olyan autómát, hogy Magyarországnak szinte több köze van Franciaországhoz, mint a Szent István koronájának testét képező Horvátországhoz. Ez még mind nem elég. Egyezőval, mint a jó anya vásott kölykét, megtömtük mákos kalácscsal ezt a kutyafajzatot úgy, hogy még a fülük is kétféle állt bele.

Hogy azonban ez a 67-es országgyűléstől micsoda istentelen eljárás volt, ezt egy kis történet-közjog mindjárt megmutatja.

Az a terület, ahol most Zágráb van, ahol tehát ez a kutyafajzat jellasicsozkodik, az a terület már a honfoglalás óta Magyarország kiegészítő területét képezte és nevezetett Szlavóniának. Horvátország a Száván innen volt, az túl a Száván terület s Horvátországot a hetedik század harmadica éveitől kezdve egészen a XVI. század végéig, tehát ezer esztendőn keresztül a mai Bosznia képezte. Mikor azonban a hódító oszmán hatalom 1389-ben Rigómezőn, Vid napján véget vetett a szerb és a horvát államok függetlenségének: akkor a horvátok futva az ellenség elől nem ölik meg magukat, hogy meg ne halljanak, hanem a szomszéd magyaroktól Szlavóniába kérnek befogadtatást. A magyar nagylelkűen befogadja őket s mikor már nekünk is megáldódik Mohácsnál a sirunk: akkor a Habsburg-német királyok Szlavóniából határőrvideket csinálnak s azt német generálisokkal kormányoztatják.

A német generálisok azt látják, hogy sok itt a horvát és a Bécsbe küldött katonai jelentésekbe minduntalan Horvátországot emlegetnek — Szlavónia helyett. Ezt eleinte tudatlanságból cselekedték, de később — támogatva a bécsi udvar politikájára által — szándékosan terjesztették.

A téves német katonai jelentésekből a téves elnevezés később átmege a törvényhozás nyelvbe is s bár ezen téves elnevezés ellen a XVIII. század közepén még maguknak a horvátoknak híres történetírója: Zmertič Iván is tiltakozott: bécsi armány folytán a kiegészítő magyar területtől, a

magyar Szlavóniából horvát terület, Horvátország lesz.

Amde, ha Szlavóniára ráragadt a Horvátország elnevezés, akkor Szlavónia részére kellett egy új területet szerezni — mondja legjelesebb histórikusunk, Szalay László és a főntebb említett négy magyar vármegyét Szlavónia névvel ruházzák fel.

Pedig ez a négy vármegye éppen olyan magyar vármegye volt, mint akár Csongrád, vagy Heves vármegye, egészen 1848-ig éppen úgy küldötte a magyar országgyűlésre, mint a többi vármegyék és a 67-es országgyűlésnek mégis volt szive azokat marta-lékul oda dobni annak a kutyafajzatnak. Mintha csak egy font húst vágnának ki az élő ember combjából.

És most itt a hála a befogadott jövevényektől. Országos cimerünket unos-untalan összetörük, törvénybe iktatott lobogónkat rongyokká tépik, sárba tiporják s Jellasicsnak Zágráb terén felénk vágó kardjára szíjezer horvát mutat ujjongva.

Azonban, ha jól tudom a históriát, 48-ban sem mi voltunk alul, hanem fölül. A lovagias bán mérhetetlen gyávasággal fut meg a vasszállás és kaszás magyar parasz-tok elől s ha a horvátok vitézséget csak Jellasicstól tanulnak, akkor bizonyára most is úgy járnak, mint jártak 48-ban.

A magyar közjog szerint a horvátbán, Khuen-Héderváry nem tartozik jogi felelősséggel a horvát országgyűlésnek, de igenis tartozik politikai felelősséggel a magyar miniszterelnöknek.

Nos tehát a horvát dolgokért, a horvát komisszásokért hol van Széll Kálmán, hol van a horvát bán és hol van a horvát bánnak a politikai felelőssége?

Országgyűlés.

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 14.

A függetlenségi párttól ma szóvá tették a tegnapi ünnepet, a melyen ismét a Gotterhaltét játszták. Ebből meglehetősen vihar keletkezett és ha a miniszterelnök hamarosan le nem ül — okulva a multakon — aligha folytathatja volna tovább beszédét. Ez történt napirend előtt. Ennek kapcsán arról is szó esett, hogy a miniszterelnök korteskedett az állami tisztviselők között. A kvóta-javaslatához is többen szóltak hozzá, deputációk is érkeztek.

A képviselőház ülése.

Elnök: gróf Apponyi Albert.

A Duna-ünnepély „Gotterhalté”-ja.

Holló Lajos: Napirend előtt kér szót. Tegnapi társadalmi ünnep volt Budapesten, a melyen részt vett a külföld és a vidék. — Nem való tehát, olyan incidensekkel zavarni a mi ünnepünket, a melyek alkalmasak arra, hogy ha nem is erőszakra, de nagy erkölcsi felháborodásra bírják a tömegek ezreit. A tegnapi ünnepélyen részt vett két hadihajó is, a melyeken nem lévén zenekar, tehát reglementszerűleg nem volt szükséges a *Gotterhaltét* játszani. Mégis azt tették tegnap, hogy a két monitorra bevezényelték a közös hadsereg zenekart és az, mihielyt az udvar a palota erkélyén megjelent, a katonazenekar rázendített a *Gotterhaltéra*. El volt terjedve az a hír is, nem tudja, mennyiben igaz, hogy az esetben, ha a közönség ezen felháborodva, tüntetésre készült volna, a katonaság készenlétben állott, hogy *éles tüstét használjon*. A király annyiszor kifejezést adott alkotmányos érületének, hogy ezt a tulajhott lojalitást bátran el lehetett volna kerülni. — Ha a rendezők másképpen nem cselekedhettek volna, akkor hagyták volna ki a katonaságot; ha pedig azt nem lehetett, inkább ne csinálták volna ünnepet. Érti, hogy a miniszterelnök kormányzásának mostani, utolsó és válságos napjaiban (Ugy van!) a szélsőbalon, ellentmondás jobbról.) elvesztette higgadságát. Ezt bizonyítja az is, hogy tegnap a tisztviselőknek olyan ki-jelentéseket tett, hogy az ó kívánságait csak három millió ember óhajítja, ellenben a katonai javaslatokat husz millió ember érdekéből.

Széll Kálmán: Ezt nem mondtam! (Nagy zaj.)

Holló Lajos: ...kérem, így adta ki a félhivatalos lap.

Széll Kálmán: Majd megmondom, mit mondtam.

Holló Lajos: A Gotterhaltét bizonyára nem óhajítja sem az a három millió, a kik a tisztviselők törvényét sürgetik, sem az a husz millió, a mely a katonai javaslatokat kívánja a miniszterelnök szerint. Szóvá teszi ezt az ügyet, mert nem maradhat meggyezés nélkül az a folytonos inzultus, a mely a nemzetet éri. (Helyeslés a szélső-baloldalon.)

Széll Kálmán: A passzív ressziszten-cia politikáját itt a Házban fejtette ki, nem pedig a tisztviselők előtt. A tisztviselők előtt csak felemlítette, hogy látja már a törvényhatóságok megnyilatkozását, de azt állami tisztviselőknek mondta, tehát kor-

teskedni nem akarhatott. Hát az ellenzéknek szabad mindent mondani, nekünk semmit? (Mozgás a szélsőbaloldalon.) Azt, hogy mit mondtam, pontosan nem kerülhetett nyilvánosságra, mert stenografus nem volt jelen, sőt a mai napig sem tudom, mi van benne, mert nem olvastam. Ha tehát az van benne, a mit Holló mondott, akkor rosszul van benne.

Leszkay Gyula: A Gotterhaltéról beszéljen. (Nagy zaj a szélsőbaloldalon.)

Széll Kálmán: Annyi tény, hogy a három millió benne volt beszédemben, de nem lakosságról, hanem koronáról. Ezt az összeget ugyanis kilitásba helyeztem a tisztviselőknél. A mi már most egy párttag részére történt nyilatkozatot illeti, az tisztán a párt dolga és a miniszterelnök és így nem tartozik a Ház elé.

Rátér az ünnepre. Az az ünnep társadalmi ünnep volt, amelyhez a koronának egyéb köze nem volt. Igenis, az ünnep elején játszták a Gotterhaltét. (Nagy zaj a szélsőbaloldalon.) Játsták, mert ahol katonai zenekarok megjelennek, ott rendeltetészerűleg kötelesek a Gotterhaltét játszani, főleg pedig, ha hadihajókra történik. Nem az osztrák császárnak játszták, hanem a magyar királynak. (Hosszantartó láma a szélsőbaloldalon.) Ebbe semmit belemagyarázni nem lehet. (Hosszantartó elől és hochkiáltások balról és a szélsőbaloldalon.)

Holló Lajos: A miniszterelnök ur azt mondja, hogy neki semmi köze a dologhoz nem volt. Helyes. De ha a rendezőség bevonja az ünnepkebe a hadihajókat, akkor már kötelessége beleavatkozni, hogy azokra a hadihajókra ne vezényeljenek katonazenekarokat és azok ne játszták a Gotterhaltét. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) A magyar nemzet sohasem fejezte ki hódolatlát a Gotterhaltéval. (Hosszantartó helyeslés a szélsőbaloldalon.)

A kvótá-javaslat.

Babó Mihály: Mielőtt rátérne a kvótá-javaslatra, köteles foglalkozni a miniszterelnök imént mondott szavaival a tisztviselőkre vonatkozóan és a Duna-ünnepre nézve. A miniszterelnök ur az állami tisztviselőket játszotta ki az obstrukció ellen. Azt mondta nekik, hogy az ellenzék akadályozza a fizetésrendezésről szóló törvényjavaslat tárgyalását. (Főlkialtások balról: Hazugság.) Mit is kérték az állami tisztviselőktől a miniszterelnök úrtól? Csak azt, hogy a fizetésrendezésről szóló törvényjavaslat sürgősen, soronkívül letárgyalassék és visszahatározzék az erővel ruháztassék föl. Hát ez az ellenzék akadályozta ennek a javaslatnak a tárgyalását? Majd meglátjuk, hogy mit fog szólni a miniszterelnök ur szombat, amikor az ellenzéknek ilyenértelme indítványa tárgyalás alá kerül. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Azt is mondotta a miniszterelnök ur, hogy nem tartja megengedhetőnek, hogy a mostani törvénykülvilág állapotban törvényeket tárgyaljunk. Erről lehet vitatkozni, pró és kontra. Dehát ez csak a miniszterelnök uron múlik. Ki idézte föl az ex-lexes állapotot? Talán az ellenzék? A miniszterelnök ur ne tévesse meg a közvéleményt, mert azt mi nyugodtan nem nézhetjük és meg nem engedhetjük. A miniszterelnök ur immár képtelen arra, hogy ezt az országot ebből a mai áldatlan állapotból, amibe belevitte, kivesse. Ha a t. miniszterelnök ur meg tudta találni az utat az akkori sokkal súlyosabb helyzetből, akkor ma is megtehetné, de nincs rá akarata vagy módja, tehát vonja le a következtetéseket. Mert azok között az állami tisztviselőktől, között, akikhez szavait intézte, van hatvan főispán is... (Ugy van! a szélsőbaloldalon)... akik még mindig elég hatalmasak arra, hogy erőszakoskodni tudjanak a kormány érdekében. Hiszen már gyártják is a bizalmi nyilatkozatokat a kormány részére. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Hiszen mi mit akarunk. A törvények betartását. A mi jó szándékunkat a tisztviselőkkel szemben még a miniszterelnök urnak sem sikerült eldisputálni.

Molnár Jenő: Pedig az sokat disputált. (Derűtlenség.)

Babó Mihály: Most még a Gotterhaltéra is van szava. Ha igaz, hogy a tegnapi ünnep tisztán társadalmi ünnep volt, miért játszták hivatalosan a Gotterhaltét? Ő felsége a magyar király is megisztelte jelenlétével a tegnapi ünnepet...

Molnár Jenő: Nem volt ott, a saját házából nézte. (Nagy zaj.)

Nessi Pál: Nem a magyar király volt ott, hanem az osztrák császár.

Elnök: (Csenget.) Csendet kérek, képviselő urak. (Lárma.)

Babó Mihály: Ha a Gotterhaltét mégis eljátszták, ennek célja nem lehetett, mint az, hogy tüntessenek a nemzet ellen a dinasztia mellett. Ez az a politika, amelyet a kormány folytat azért, hogy lehetetlen helyzetbe hozza a nemzetet a királyi székben. (Ugy van a szélsőbaloldalon.)

Nessi Pál: Ez a magyar politika. (Nagy zaj.)

Babó Mihály: Így gyakorolnak önök befolyást arra, hogy a magyar nemzet jellege kidomorodjék.

Molnár Jenő: A revizóra már régen megérte ez a kormány.

Széll Kálmán: Bizza azt csak mi ránk.

Elnök: T. Ház! Legjobb volna, ha ezeket a megjegyzéseket innen is, tulonnan is egészen elhagynák.

Babó Mihály: Én a miniszterelnök közbeszólását mindig érdemesnek tartom arra, hogy azokra reflektáljak. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Olyan idöket élünk, a melyekben meg van ingatva a bizalom jövőnkben, bizalmunk ideáljainkban, kormányfőinkben. Elérkezett tehát a tizenkétedik óra, hogy ez a rendszer, amely lejárt a maát, a mely elkorbort, pusztuljon. A kormány pedig ennek a lejárt rendszernek az anyagi léte érdekében kéri a kvótá-küldött-

ség kiküldését. Ehez hozzá nem járulhat. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Tíz perc szünet.

Szünet után:

Tomasics Miklós horvát képviselő azon támadásokkal foglalkozik, melyekkel az ellenzék a horvát nemzetiséget illette. Én — ugymond — a támadásokban sértést látni nem akarok, mert nem akarok olajat önteni a tüzre. Hosszan foglalkozik Pichler tegnapi beszédével, a melyet nagyon súlyos vádnak tart. Egy szempont mindig szent előttük. És ez az a kapocs, mely Horvátországot Magyarországhoz fűzi a pragmatika sanctio alapján. De egyúvő fűzi e két országot a történelmi múlt és különösen a geográfiai helyzet. Szerinte a bajt orvosolni kell, nem pedig a forrást megmérgezni. Tény, hogy Horvátországban vannak zavarások, de forradalom nincs. A zavarások már egy hónapja tartanak s felszólásával meg akarja világítani ennek okát. Két nagy baj van Horvátországban, rosszak a gazdasági viszonyok és rossz a nemzetiségi politika.

Beszéde további részében folytatódatosan előadja, hogy a baj oka a magyar-horvát kiegyezés be nem tartásában rejlik. A kiegyezés a horvátot állapítja meg hivatalos nyelvéül a magyar államvasutaknál, ezt nem tartják be. A vasúti tisztviselők a lapoknak tulzott híreket küldenek be.

A lapok cikkeiben a bánt támadják és Horvátországban azt hiszik a cikkeek olvasásakor, hogy a bántól megvonták a bizalmat.

A horvát ellenzék ki akarja használni a magyar parlament egészségtelen állapotát és azt mondják:

— Most támadjuk Széllt, mikor gyenge.

Bécsi, vagy külföldi pénz — folytatja Tomasics — nem játszik szerepet a zavarásokban. (Ellentmondások a szélsőbaloldalon.) A vitát holnap folytatják.

Esküdtiszéki tárgyalás.

Izgatásért elítélt ügyvéd.

Kolozsvár, május 14.

Egy typus állott tegnap a kolozsvári kir. törvényszék mint esküdtiszéki előtt abból a megbőszült fajtából, kiket román izgatók fogalma alá gyűjt össze a magyar nemzet. Széll Kálmán a veszedelmesebb fajtából való, mert ügyvéd az illető, a ki esküdtet tesz a magyar törvényekre és tagja a magyar ügyvédi karnak.

Maniu Cassius-nak hívják a »román ügy legfrissebb mártírját« — a hogy ők egymást nevezik — és a hazaárulót, ahogy mi joggal nevezzük és nevezhetjük.

Ügyvéd, tagja a kolozsvári ügyvédi kamarának és a »Tribuna« hasábjain szórta ellenünk ádáz gyűlöletének izzó kitérőit, melyek mind a magyar nemzet és a magyar állameszme iránti féktelen dühének megnyilatkozásai.

A »Tribuna« 1903. február hó 25-iki számában megjelent vezércikkét vonta felelősségre Maniu Cassius ügyvéd urat a magyar igazságszolgáltatás. S a felelősségre vonás közepette Maniu Cassius ur, arcátlan hencegéssel adott kifejezést lelke elfajult érzéseinek.

A magyar ügyvédi kar tagja, tolmácsot kért, mert ő magyarul nem beszél, a kérdésekre csak román tolmács útján felel.

S ugyancsak a tárgyalás folyamán a következő nagystílusú kijelentést tette a vádlott.

„Most még csak veszekedünk, de husz év múlva hajba kapunk!”

A tárgyalás részletei: Csiki Antal, báró Reinhold Arthur elnök vezette; szavazó bírák voltak: Csizsér Ákos és Kócsi Andor. A közvéd Endes Miklós dr.; vádlottat őcséce: Maniu Gyula dr. balázsfalvi ügyvéd képviselte.

Reinhold elnök az esküdtiszéket a következőképp alakította meg:

Rendes esküdték: Csiki Antal, báró Willburg Aladár, Nagy Károly dr., Rucska Lajos, Kosutány Ignác, dr. Farkas Károly, Kajetan Endre, Ürmössi Jenő, Deák Gyula, Eöry Tivadar, Bajcsi Albert; pótesküdt: Matusek József.

Ezután a vádlottat hallgatták ki. Előadta, hogy ő magasabb filozófiai alapon, történelmi példákra építve véleményét, vezércikkézt a »Tribuna«-ban, de sem lázítani, sem izgatni nem akart. Azt hitte, hogy az »intelligens magyarok« megfogják érteni.

A vádlott kihallgatása után felolvasták az inkriminált cikket. Azt hisszük, elég egyetlen mondatot kivennünk, hogy olvasóinknak fogalmuk lehessen a cikk tartalmáról: „Erkölcstelen és becstelen akarat az a nem jogi alapon nyugvó szörnyeteg: a magyar állameszme”.

Ezután az ügyész betérjesztette kérdéseit. Három kérdést tett fel: egyet lázítással, egyet az 1868. évi 44. törvények érvényének megtámadásával; egyet izgatással vádolva Maniut.

Endes Miklós dr. kir. alügyész államjogi alapon, a történelemből vett reflexióktól áthatott vádbeszédében Magyarország közjogából és a francia enciklopédista irodalmából vett példák, adatok felsorolásával dántotta meg a vádlott állításait. Rámutat az 1848-iki liberális alkotásokra és a magyaroknak évezredes loyális viselkedésére az oláhokkal szemben és kimutatta, hogy eljárásuk egyenesen rosszhiszemű. A vádlott — ugymond — rosszhiszeműen járt el, mert mint ügyvédnek tisztában kellett lennie a törvényekkel. Kéri a vádlottat büntönek kimondani a feltett kérdésekben.

Maniu Gyula dr. védbeszédében a vádlott ártatlanságát akarja bizonyítani, mert a cikkben szerinte semmi büntethető nincs. Külön meg kell rónunk az oláh hallgatóság tüntető viselkedését, a mely különben kétszeri elnöki megrovást provokált. Ugyanis a védő beszédét két ízben is éljenezéssel kísérték.

Az esküdték visszavonulva egy órai tanácskozás után felvilágosítást kértek az elnöktől a törvény érvénye megtámadásának jogi természetét felől. Újból visszavonulván, meghozták verdiktjüket, mely szerint Maniu Cassius izgatás és izgatásban bűnösnek mondható ki.

A verdikt alapján a törvényszék Maniu Cassius egy évi államfogházra ítélt, elmarasztalva ezenfelül a büntügyi költség hordozásában is. Egyben kimondták, hogy az ítélet jogerőre emelkedése után a kolozsvári ügyvédi kamarával — a melynek az elítélt tagja — közöltetni fog, hogy a kamara fegyelmeleg is eljárhatson hazafiatalan tagja ellen.

Az ügyész megnyugodott, a vádlott és védője semmisségi panaszt jelentettek be az ítélet ellen.

Az eladott menyasszony.

Egy zsaroló a törvényszék előtt.

Kolozsvár, május 14.

A maga nemében párját ritkító szerelmi históriával és zsarolási ügygel foggyel foglalkozott tegnap a budapesti törvényszék. Összesen négyen szerepelnek benne és pedig a következők: Krémer Béla volt napidíjas, a ki mindössze huszonhárom esztendő, de lopás, csalás, sikkasztás és magánokirathamisítás miatt már ötször csukták be, először két hétre, másodszor egy évre a javító-intézetbe, majd másfél esztendőre a fogházba, végül pedig néhány hónappal ezelőtt három évi fegyházra ítélt a törvényszék és ezt a büntetést most éli le.

A fiatal vádlott, mikor legutóbb szabadláron volt, megismerkedett egy vasúti hivatalnok leányával, Nagy Idával és a boldogtalan teremést megszokotta a szülői háztól. A szerelmesek egy szállóban helyezkedtek el és Krémer, hogy megtudja, elni, nyakra-főre csalt, sikkasztott és hamisított. E közben történt, hogy a leány megismerkedett egy bankhivatalnokkal. A mikor ezt Krémer megtudta, játszotta a féltékeny férj szerepét. Megleste hűtelen kedvesét és még a múlt évi augusztus havában rajtakapta, a mikor a hivatalnokkal a Szabadság-téren karöltve sétált. Krémer a forma kedvéért heves jelenetet csinált és azzal izstetette a fiatal embert, hogy párbaírt viv vele. A hivatalnok ettől nem is ijedt volna meg, de amikor Krémer ezt meglátta, ő maga ajánlotta föl a békés elinté- zést és pedig nem lovagias, hanem üzleti alapon. Kijelentette ugyanis, hogy ha meg- téríti neki a leányra költött készkiadásait, összesen háromszáz koronát, akkor ő nem bántja, sőt megengedi, hogy állandó lovagja legyen Nagy Idának, akinek akkor szintén nagylelkűen megbocsát.

A hivatalnok ezt megtette volna, de utóbb megdondolta a dolgot és nem írta alá azt a háromszáz koronás váltót, a melyet Krémer Nagy Idával és az ügy negyedik szereplőjével, Palkovics Irmával, az Ida leányasszony barátnőjével küldött hozzá. Erre aztán a zsaroló levelek légioja következett. Krémer azzal fenyegette vetélytársát, hogy az újságokbaa kompromitálta, ha nem fizet, fölmenti a hivatali főnökének is, azonkívül pedig fölbérelt embereivel alaposan elvereti. Az üldözött ember a rendőrséghez fordult. Krémert éppen abban a pillanatban fogták el, amikor egy újabb fenyegető levelet írt és Palkovits Irmával el akarta küldeni. A tegnapi tárgyaláson Krémer kereken tagadott mindent, de a bankhivatalnok és Palkovits Irma eskü alatt tett vallomásukkal rácsáfoltak. A védő erre a tárgyalás elnaplóját kérte, arra való hivatkozással, hogy Nagy Ida gyermekágyban fekszik és így nem lehet kihallgatni. A törvényszék Nagy Ida folyógyógyulását elhalasztotta a tárgyalást.

UJDONSÁGOK.

Májusi divat.

Kolozsvár, május 15.

Május havában készül a legtöbb fehér ruha. Még pedig azért, mert májusban bér- májusi a kis leányokat és ugyancsak májusban megy férjhez a legtöbb nagy leány. Az esküvők ilyenkor egymást érik s a legtöbb gyanulán fiatal embert ilyenkor tavaszszal fogják meg a házasság lépvesz- szőjével.

Régebben, ha a fiatal pár egybekelt, jó tréfászámba ment kérdezn: „Mikor jö- hetünk a keresetlőre?” Constant Benjá- minnak ismert tréfája, hogy egy esküvőn, mikor a nászmenet csigalassúsággal haladt előre, azt mondta:

— Ha ez így tart, akkor mindjárt a keresetlőre érünk haza.

Akkor az ilyen tréfákon nevettek s ezt természetesnek találták. Ma pedig sokkal természetesebb „tréfa”, ha az egyik, vagy másik blazirt gavalier kiejti szeméből mo-

nokliját s racsosolva veti oda a piruló meny- asszonynak, vagy a rosszkedvű vőlegénynek: — Mikor lesz a válás?

S mulatságos megfigyelés, hogy az idők ilyenén változása a ruhák szövetén is meglátszik. Mikor a házasságok tartósabbnak ígérkeztek, akkor a menyasszonyi ruhák vastag, nehéz, egész életreszóló dűssesszö- kűztek. Ma pedig a fehér menyasszonyi ruha habos, könnyű, semmisség, akár egy bálruha s legdivatosabb, ha krépesdínóból vagy moszlinból készül. Az egyetlen, a mi némi megállapodottságot kölcsönöz neki, a sok régi családi csipke, a mi különben szintén, többnyire ruháról-ruhára szokott vándorolni.

A csinált mirtuszkoszorút, a mit tüveg alá helyezve valamikor eréklyeként örlték, ma felváltotta az olívárvá, a mit hervadtan, inkább babonából tartogatnak némelyek.

A házassági ceremónia különben is, úgy látszik, rövid idő alatt nagy változások megkeresztül. Egy amerikai leány nemrő- gen azt kívánta, hogy az ő esküvőjét ne a templomban, hanem Isten szabad ege alatt tartsák meg. Az ilyen fantasztikus ötletek ugyan ma még ritkábbak. Ezek közé tartozik, hogy Párisban újabban a menyasszony rendszeren valami találó kosztümöt ölt.

Sokat beszéltek és irtak például egy főúri esküvőről, a melyen a menyasszony XVIII. századbeli parasztleánynak öltözött szakitva a hagyományos uszálylyal, mirtuszkoszorúval. Ehelyett apró fehér rózsákból vonta a koszorú; rövid a szoknya s fátöl hátravetett, az arcát egészen szabadon hagyta.

A nehéz, tartós szöveteket könnyűekkel felcserélni, ez a hajlandóság megnyilatkozik nemcsak a menyasszonyi ruháknál, hanem minden toalettnél. A vászon, batizst, perkal s mindenféle mosóruhák most igen divatosak. Nincs is kedvesebb egy frissen mosott és vasalt nyári ruhánál. Pedig még csak pár évvel ezelőtt a valódi perkalit csak csé- lédek, munkások és parasztasszonyok viselték.

S most minden ilyen, vagy másféle szövetnél az a fő, hogy világos és friss legyen. A leggyyszerűbb kicsi szövet, a leg- szerényebb perkal pasztell színekben kap- ható s szövése, mintája emlékeztet a leg- szebb virágzásokra, vagy a frissen szedett gyümölcs színeire. Ezeket a szép, nyári- as dolgokat a legkülönbözőbb kombinációkkal készítik meg. Huzások, hajtsások, belévarott himzések teszik változatosakká.

Van elég összeállítás, a min gyakor- roltatják tügyes ujjakat a munkáseányok s képzelőtehetségüket az asszonyok.

A legkülönbözőbb fajtájú himzések di- vatosak. Nem kívánunk fölül nagy finom- ságot, se nagy tökéletességet, hanem muta- tósságot. A nagy vastag filék, miket régebb- ben butorokra használtak, most gyönyörű ruhadíszek. És a mig a butoroktól nemcsak ezt a díszet, hanem a pomponokat és réz- vereteket is kölcsönvesszük, addig függő- nyainkra, szőtrajainkra akaszthatunk a leg- finomabb csipkéket, a legzadagabb him- zéseket.

Különböen hihetetlen lukszust űznek a ruhákkal is, nem győznek egész ujjat ki- eszelni. Most például a szoknyákat felül öv helyett keskeny aranyláncsal szegélyezik. — Mint a hogyan a derék köré csavart lán- cokat viselik, olyanformán varrják e több- nyire aranyozott ezüstláncokat a szoknyára, öv mellőzésével, nehogy az vastagitsón. — Szóval a divat, mint örökké szeszélyes és változó.

— (Az Erdélyi Irodalmi Társa- ság ünnep.) Tegnapi számunkban közöl- tük az Erdélyi Irodalmi Társaság vasárnap- i emléktábla-leleplezési ünnepségének részle- tes programját. A társaság meghívta az ünnepélyre Széll Kálmán miniszterelnököt is, ki e meghívást dr. Szamosi János egye- temi tanárhöz, az Erdélyi Irodalmi Társa- ság alelnökéhez intézett meleghangú levelé- ben köszöntö meg, egyben, sokoldalú elfog- laltságára hivatkozva, mentette ki magát az ünnepélyen leendő megjelenés alól.

— (Bartha Miklós ügye az es- küdtszék előtt.) Szenzációs lefolyású volt az ez évi január 27-ikén, Budapesten, az ottani kir. törvényszék előtt tartott sajtó- tárgyalás, Bartha Miklós országgyűlési kép- viselőnek, Zsoldos László hírlapíró, a »Ma- gyar Szó« vezércikkírója elleni pörében. A vádlott védője használatul iparkodott ek- kor az ügyet esküdtbírószág elé terelni, a törvényszék nem adott helyet e kérelemnek. De a budapesti kir. tábla első büntető- tanácsa megsemmisítvén a törvényszék ma- rasztaló ítéletét, a sajtópör tárgyalását az illntékes fórum, az esküdtiszék elé utalta. Nemsokára tehát polgárök szava dönt ebben a rég húzóddo nagyérdeklőségű ügyben.

— (Záró-ünnepély.) A kolozsvári r. kath. főgimnázium Pázmány önképzőköré és daliskolája e hó 17-én délután 4 órákor az intézet tornacsarnokában záró-ünnepélyt rendez a következő tágysorozattal: 1. Elő- resztő. Nagy vegyeskar Goll Jánostól. Elő- adja a főgimn. vegyeskar, zongorán kiséri Bartha Jenő (VIII). 2. Laczkó Géza, az önképzőkör elnökeinek záróbeszéde. 3. Magyar táncok. Brahmstól. Zongorán előadják: Ken- deffy Ödön (VII) és Szabó Gyurka (III). 4. Lavotta hegedű, Zempléni Árpádtól. Szav- alja Kuncz Aladár (VIII). 5. Kuruc nóták: a) Hej Rákóczi, Bercsényi... b) Rákóczi keserűje. 1711. c) Kuruc tábori dal. 1672. d) Rákóczi—Bercsényi emlékezete. 1730. e) Gyimdal. Előadja a főgimn. vegyeskar. 6. Pitroff Pál titkár jelentése az önképzőkör ez évi működéséről. 7. Magyar népdalok. Előadja az ifjúság zenekara. 8. Szép Ilonka. melodráma. Szav- alja Laczkó Géza (VIII). zongorán kiséri Haraszi Emil (VIII). 9.

Phantaise-Ballet, Beriotól. Hegedűn elő- adja Hochbaum László (VIII). zongorán kiséri Bartha Jenő (VIII). 10. Matiné után. vig monológ Pöldes Imréltől. Előadja Révfy Lajos (VIII). 11. Magyar népdal-egyveleg, összeállította Rielly Károly tanár. Előadja a főgimn. vegyeskara.

— (A székekyek Rákóczi-ünne- pélye.) A dalias időknék emléke megdob- bantja szívét a hon minden fiának. Kegye- llettel készül az egész ország a kurucok glóriás vezérének, a nagyságos fejedelemnek szentelendő hálaünnepre. A felvétel, a nagy magyar alföld, Erdély szíve, kincses Kolozs- vár után megmozdult »Székelyország« is, megmozdult Háromszék-megyének közel szá- zat kitévő lelkes hallgatója, hogy a székeky bércök közt, Magyarország legközélebbi ré- sze fölnepeljen. E tárgyban a következők- szép főlhívást bocsátotta ki az előkészítő- bizottság: Háromszék, egyetemi polgártársak! Rákóczi esztendeje virradt mireánk. Ez évet fejtől fölött nyomtalanul elshahnni nem engedhetjük. Emlékeztünk kell régiekre, hősí vitézekre, kurucoknak fejedelméről. E célból hívunk össze benneteket szombaton (e hó 16-án) délután a ref. teológian tartandó gyűlésre, hogy ott megbeszéljük: ter- vünk kivihető-e, célunk megvalósítható-e s hogy tárgyaljunk az ünnepély módozatai fölött. Jertek el mindnyájan! Az előkészítő- bizottság.

— (Természettudományi szak- ülés.) Az »Erdélyi Múzeum-Egyet« orvos- természetudományi szakosztálya ma dé- lután 5 órákor az egyetem kémiai intéze- tének tantermében természetudományi szak- ülést tart, melynek tárgyai a következők: 1. Förster Lajos: »Kísérleti adatok a per- turbáció elméletéhez«. Bemutatásokkal. 2. Kontosveller Károly: a) »Aromás aminek oxigén felvevő képessége« b) »A lyosin- natrium mint alkaloida kémszer«. Kísérle- tekkel. 3. Györfly István: »Néhány adat a növényteratológiából«. Képpel. Ülésain a szakosztály a felolvasások iránt érdeklődő vendégeket is szívesen lát.

— (Katonai temetés.) Nagy fény- nyel és pompával ment vége tegnap Ne- mes Brum Ferenc, nyugalmazott ezredes temetése. A menetet az 51-ik gyalogezred egy dísz-zászlóalja nyitotta meg. Ezt követte az ezredzenekara és a halottas kocsi. A ko- porsó után a kolozsvári helyőrség ment, élén az itt időző Probst Emil, ezred tulaj- donos, tábornagynagy, hadtestparancsnokkal. A temetési menetet a grászoló közönség nagy száma reszesztette be. A koporsó sirba tétele után a kivonult katonaság díszintortát adott és Probst Emil tábornagynagy előtt elvonult. Hogy a zenekar még a »Gotter- halte« néhány taktusát is eljátszotta, az csak természetes.

— (A Szent Imre Egyesület) vá- lasztmányá ma szétküldötte a meghívókat alakuló díszgyűlésére, mely iránt a leg- szélesebb körű érdeklődés nyilvánul. Külö- nösen nagy várakozással néz a közönség dr. Farkas Lajos egyetemi tanár és Pál István apát-kanonok, az egyesület tisztele- beli elnökeinek beszéde elé. Az ünnepély fényét emelni fogja a fővárosi Szent Imre Egyesület 10 tagú küldöttségének jelenléte. A küldöttséget gróf Mayláth György vezeti. Az ünnepi szent mise alatt a kolozsvári dalkör Schubert remekszép miséjét fogja énekelni a következő betétekkel: gradualéra Szent Imre énekelt, offertoriuma az Ave Mariát (solo) és befejezésül a Boldogasszony Anyánk!... c. régi magyar egyházi éneket. A választmányhoz nap-nap után érkező ér- tesítések nyomán az ünnepély teljes sikere remélhető. Az ünnepi vacsorára is nagy számban történtek jelentkezések.

— (Egy izgató miniszteri segélye.) Az az ur, aki ami furcsaságainkat össze fogja gyűjteni, amit csak politikánkban, tár- sadalmunkban, egész közéletünkben talál, az az ur a fölöttünk kacagó világnak hasz- nos szolgálatot teszen. Sehöl ennyi viaszás, fonák helyzet, mint nálunk. Sehöl az ér- dem ennyire meilözve, az érdemelenek ennyire kegyben, a kigyók annyira melen- getve, — sehöl, csak nálunk. A Szászváro- son megjelenő »Libertatea« oláh újságna holnap lesz az itteni törvényszék előtt a magyar állam elleni izgatás miatti sajtó- pör. E lapnak kiadója valahol Romániában éli világát, míg a beporított cikk szerzőjeek Mosia János szászvárosi lelkész s az izgató lap felelős szerkesztője fog a vádlottak pad- ján helyet foglalni. Ennek az izgatónak fize- tését a magyar vallás- és közoktatásiügyi mi- niszter által folyósított kongruálból egészíti ki a magyar állam s az a magyar segélyből tóllakó pap így viszozozza a magyar bál- kézséget. Ez különben régi tény és vá- lóképes körfolyás. Ők gyűlölnék. Mi jól bá- nunk velük. Ők izgatnak és lázítanak el- lenünk. Mi még segélyt is megszavazunk nekik, — mert olyan jók hozzánk s ők tovább tűzik játékuakat, mikéntha mi sem történt volna.

— (Eljegyzés.) Tegnapt tartotta el- jegyzését Blau Sándor Landau Adolf helyi kereskedő kedves leányával, Rezsinkével.

— (Meggyilkolt kereskedő.) Rabló- gyilkosság történt kedden éjjel Erce- nyén vasmegei községben, a hol — mint nekünk írják — Mühlstein Adolf gráci baromfi- kereskedőt meggyilkolták és kirabolták. Mühlstein kedden délebb érkezett Erce- nyébe, a hol több megbízottja várta, a kik a környéken baromfiakat és tojást vásá- roltak részére. A kereskedő még az nap kocsiak rendelt, hogy a már összeszedett árakat másnap a gyanafalvi állomásra vitessék. Az árak felrakásával és a meg- bízottakkal való elszállomással eltelt az idő, úgy, hogy Mühlstein az éjszakai kénytelen volt ott tölteni egy korszakban és a további leszámolást és a készfizetéseket csak másnap akarta végezni, a végből a meg- bízottait másnap reggel rendelte magához.

Reggel hat órákor a megbizottak közül többen megjelentek a korcsmában, ahol Mühlstein szállva volt. Egyideig vártak a kereskedőre, de mivel nem jött ki, kopogtak az ajtaján, de semmi válasz nem kaptak. Minthogy többszöri zörgésre sem ébredt föl Mühlstein, az ajtót benyomták. Borzalmas látvány tárult a szobába lépők elé. A kereskedő a szobapadlón nagy vértócsában feküdt, átmetszett torokkal. Az esetről azonnal értesítették a csendőrséget, mely megállapította, hogy a kereskedő rablógyilkosságnak esett áldozatul. Pénztárcája, órája és egyéb ékszerei hiányoztak. A gyilkossággal két csavargót gyanúsítanak, a kik előtte való nap este érkeztek a korcsmába és az udvaron felszerelt alatt fektették le. Ez a két csavargó még az éj folyamán eltűnt, dacára, hogy a korcsma udvar ajtaja zárva volt, ennél fogva csak a kerítésen keresztül mászhattak ki. A két csavargó személyleírását táviratilag közölték a környékbeli csendőrséggel és a legerélyesebb nyomozást indították meg. A megölt kereskedő családját táviratilag értesítették az esetről.

— **(Monstre hangverseny.)** Salamon Jánosnak, Bem tábornok egykori tábori zenésznének tisztelői egy emléket szándékoznak állítani. Erre a célra egy bizottság is alakult *Barcsay* Domokos elnöke alatt, a melynek pénztárnoka: *Nagy Gábor*, jegyzője: *Kuszkó* István. Eddig körülbelül 600 koronát gyűjtöttek erre a célra, ez azonban nem elég a kiadások fedezésére. Egy mindenesetre eredeti ötlettel akarják most a még hiányzó összeget előteremteni. Junius 2-án, pünkösd harmadnapján este a sétatéri kioszkban Kolozsvár hét legjobb cigánybandájával együttes hangversenyt rendeznek. A számszerint hetvennél több cigány *egyesre* fog játszani. A 7 primás közül sorsolás szerint állapítják meg, hogy mikor és melyik, milyen sorrendben vezesse a nagy számú bandát. Hogy a versenyzést a primások között kikerüljék, egy ívet tettek ki a kioszkban, a melyre mindenki bejelentheti azokat a nótákat, a miket ő akar vezetni. A hangversenyt részt vesznek: *Pongrácz* Lajos, *Csikai* György, *Balogh* János, *Czakó* Péter, *Molnár* Kálmán, *Antal* Lajos és *Salamon* Vilmos zenekara, szám szerint hetvenen. A tiszta jövedelmet az emlékalap javára fordítják.

— **(Halálozások.)** *Ferenecz* Gyuláné. Lapunk tegnapi számában meemelekeztünk ama súlyos csapásról, mely *Ferenecz* Gyulát, a mezőgazdasági bank és takarékpénztár igazgatóját neje elhunytával érte. A halálozásról a következő gyászjelentést vettük:

Harasztkeréki *Ferenecz* Gyula fájdalomtól lesújtott férj, Gyula, Erzs, György gyermekeivel, Harasztkeréki *Ferenecz* Károly, mint apjuk; özv. *Hilibr* dr. *Lengyel* Józsefné, Harasztkeréki *Ferecz* Laura, sógornő s gyermekei *Botiska*, *Ilonka* és *Laura*, maguk a közeli s távolabbi rokonok nevében jelentik, hogy Harasztkeréki *Ferenecz* Gyuláné *Reich* Teréz, a szeretett nő, jó édesanya és rokon 1903. év május 13-án d. u. negyedező órákor, életének 31-ik, boldog házasságának 13-ik évében hosszúságú és kinos szenvedés után s a halotti szentségek felvételével megszűnt élni. Szeretteinek odaadó ápolása sem tudta megmenteni s vele boldogságuk is sirba szállt. Hált tetemei pénteken, folyó év május 15-én d. u. 3 órákor fogtak a róm. kath. szertartás szerint Monostori-ut 78. sz. a. lakásuktól a luth. sirkerébe a családi temetőbe helybe örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent mise áldozat szombat, május 16-án d. e. 10 órákor fog az Óvárban, a Ferenec-rendiek templomában megtartatni. Mindkét végtszességtételre a rokonok, jóbarátok s ösmerősök meghívattak. Nyugodjék csendesen! Kolozsvár, 1903. május 13-án.

Katona József. Egyik derék polgártársunk, a róm. kath. egyházközség képviselője, ipartestületi bizottsági tag: *Katona* József építőmester e hó 13-án élete 70-ik évében elhunyt. A megboldogultnak temetése ma délután 5 órákor lesz a Nagy-szamos-utca 8. számú házból.

— **(Ref. tanárok erdélyi utja.)** A ref. tanárok tudvalevőleg Nagy-Enyeden tartják ideig közbizottságot junius 29. és 30-án. — A közgyűlés után kirándulásokak tesznek Erdélyben. A rendezőbizottság már összeállította a kirándulási tervet. E szerint a tanárok hat erdélyi várost fognak meglátogatni és pedig: 1. Marosújvár. 2. A bányavárosok. 3. Torokóc és Jára völgyén keresztül Kolozsvárra. 4. Petrozsény. 5. Nagy-Szeben. 6. Székelyföld.

— **(Új ügyvéd.)** Egy fiatal és tehetséges ügyvéddel szaporodott a helyi ügyvédi kamara tagjainak száma. *Morász* Béla dr. a Szentegyház-u. 41. szám alatt megnyitotta ügyvédi irodáját.

— **(A horvát zavargások.)** A zágrábi zavargók most már nem tömegesen járnak, hanem apró csoportokra oszolva jelennek meg hirtelen és éppen olyan gyorsan tűnnek ismét el, ha közben valami gaztettet követtek el. Tegnapi több helyen jelent meg két-három ilyen alak és beverték az ablakokat olyan házakban, ahol magyarok laktak. Nyomban utána pedig megugrottak. A rendőrség két ilyen zavargót elfogott.

A rendőrség Fiumében ma letartóztatta *Brabek* Károly sziszeki kereskedősegédét, aki a Fiuméből tegnap este elindult budapesti gyorsvonatot követve megdobálta.

Az éjjel a magyar iskolának összes ablakait beverték. Mire a rendőrség megjelent, a tüntetők eltűntek.

Banerjerugába (Pozsega megye) tegnap este egy század katonaság utazott, mert állítólag ottan is nagy zavargások vannak keletkezésben.

— **(A hazai ipar érdekében.)** Az Emke ismeretes felhívása folytán újabban

I z a y Árpád kolozsvári női divatkereskedő jelentette be az Emke igazgató-választmányának, hogy mosókélmékben, paszomány és ruhadiszárukban nagy választékot tart magyar gyárosok cikkeiből.

— **(Magyar jegyzőkönyv.)** Braszóbol írják lapunknak: E hó 12-én a városi képviselő testület 44 tagja indítványt adott be a közgyűlésre az iránt, hogy a városi közgyűlés jegyzőkönyvét magyar nyelven is vezessék. A közgyűlés tegnap elhatározta, hogy a jegyzőkönyveket eszentul magyarul is vezetik. Elég szomorú, hogy erre csak most került a sor.

— **(Öngyilkos szakaszvezető.)** A nagyváradi 37-ik gyalogezred laktanyájában tegnap, hajnali 3 órákor hatalmas lövés riadtszította fel a még alvó legénységet. Grósz Arnold szakaszvezető, mezőgyáni születésű fiatal ember volt az öngyilkos, kit a szobába berohanó altiszt átlított koponyával talál az ágy mellett iszonyú vértócsában heverve. — Az öngyilkost anyagi zavarai kergették eme végtelen lépésre. — Nemrégiben nagyobb örökségnek hágott a nyakára, adósságokba keveredett, sőt utóbbi napokban minden eladható dolgán is tudott s ezt a pénzt is elmulatta. Tegnap hajnalban mámorosan tért haza a laktanyába s alig volt a szobában félóraig, halántékán lőtte magát. A szerencsétlen katonai századosához intézett levelében bocsánatot kér a szégyenért a mit a századra hozott s megköszöni a századparancsnoknak iránta tanúsított jószágát. A tragikus végű szakaszvezetőt ma temetik Nagyváradon katonai parádéval.

— **(Főlvételi értesítés.)** A székelyudvarhelyi m. kir. állami kö- és agyagipari szakiskola négy éves tanfolyama alatt gyakorlatilag képzett, elméletileg művelt iparosokat óhajt nevelni. Rendes tanulóknak 2 középfeladat vagy 6 népisikolai órástól végzett növendékek vehetnek föl, esetleg oly ifjak is, kik a tanonciskolát 3 éven át sikerrel látogatták. Tizenkét éves kornak betöltése megkívánatik. A tanítás díjmentes, csak műhelybiztosítékul kell 6 koronát felfizetni. A szegényorsú, de jó magaviseletű tanulók ösztöndíjban is részesülnek. Az intézetben kapcsolatban internátus is szerveztett melyben a nem ösztöndíjas tanulók havi 15 koronára 98 fillért fizetnek. Bővebb felvilágosítást az intézet igazgatósága készséggel nyújt az érdeklődőknek.

— **(Gyilkossági kísérlet a fővárosban.)** Rémes eset tartja igazoltságban tegnap reggel 9 óra óta Budapesten a Józsefváros lakosságát. Gyilkosság történt a Kisfuvaros-utca. Ez a hír terjedt el mindenfelé. A kisfuvaros-utca 17. sz. alatt tényleg gyilkossági kísérlet történt. A házban *Teigh* Istvánné 35 éves iparos felesége, aki *Dorcz* Gyula cigányzenészszerrel már régen pereskedik. Tegnap reggel a cigány egyik leánya az udvarra ment és ottan *Teigh* Istvánné ráfőrdet: Mit csinálsz itten te cudar! Hozzá tett ehhez még néhány leírhatatlan szitkot is. A megbántott leány apjához ment panaszkodni, a ki erre oly dühös lett, hogy elővette borotváját és kiment az kiment ezt ordítva: Meghal ma ez a nyomorult asszony, többé nem bántja a leányomat! És még mielőtt megakadályozta volna, oda ugrott *Teigh*néhez és a borotvával a hasába vágott. *Teigh*né, a ki a cigány dühös kifakadása dacára nem ijedt meg, vértől elborítva, eszméletlenül rogyott össze. A mentők a Rókus-kórházba vitték halálos sebével. A merénylet a rendőrség artozta le.

— **(Elcsipetett tolvaj.)** *Testyán* György süttődei-szolgá tegnapelőtt egy kosár elárúsításra szolgáló süteménnyel megszökött a gazdájától. Tegnap este egy rendőr felismerte és letartóztatta.

— **(Furcsa bosszu.)** Két székely atyafi: *Gusztos* József és *Nagy* József összezdördültek. Hogy egymást meggyőzzék — a végén biroka keltek. A birkózásban *Nagy* József uram legyőzte *Gusztost*, a ki e feletti bosszujában belopozott *Nagy* istálló-jába és annak lovait fejsejével összevagdalta. A károsult természetesen pert akasztott *Gusztos* uram nyakába.

— **(Jótékonyaság.)** Dr. *Wettenstein* Józsefné 100 kor., *Szenes* Károly 20 kor., *Kardos* Zsigmond, *Gőnczi* Samu, *Róna* Arnold és *Fischer* Mór 10 koronát adományoztak a kolozsvári izraelita nőegyletnek, mely adományokért hálás köszönetet mond: az elnökség.

— **(Öngyilkosság a Mátyás-szobor előtt.)** Tegnap este felé egy fiatal suhancgyerek *Kenyeres* József 14 éves pék-tanone, a Mátyás-szobor előtt vagy három deciliter maróluotgot ivott meg. A szörnyű ital rettenetes kínokat okozott a szerencsétlennek, akit a mentők vettek ápolak alá és súlyos belső sérüléseivel a kórházba szállították. Tettének oka ismeretlen.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Péntek: *Faust*. (b. 199.) B. Szabó J. m. v. Szombat: *Bob herceg*. (b. 200 sz.) Vasárnap d. u. Gyógyvirág. Vasárnap este: *Csizmadiák*, mint kísértet (b. 201. sz.)

* **Annuska.** Gárdonyi életképe került tegnap este színe üres nézőtér érdeklődése mellett. Az előadásról nincs sok feljegyezni valónk. Th. Csige Böske, Laczkó Aranka, Mátrai, Kassai, Szentgyörgyi, Mészáros játszották a jelentősebb szerepeket.

* **B. Szabó József,** az aradi színház baritonistája ma lép föl másodsor és utoljára Guinod „Faust”-jában, mint Valentin,

Vécsei, Hunfi, M. Rédei Szidi, Garzó Adél és Váradiné lesznek az előadás szereplői.

Sport.

Gerentsér vivó akadémiaja. Csak egy pár nap választ el immár azon nagy szabású sport-ünnepélytől, melyet a téli színházban rendeznek a nemrégiben alakult „Kolozsvári Egyetemi Athletikai Club” alapja javára. Lázás érdeklődéssel várja a sportkedvelő közönség a fényesnek ígérkező vivó-akadémiát.

Mint már említettük a fővárosi vivómesterek közül *Toricelli* Angelo, lovag *Arlov* Gusztáv és *Prucher* Egiszo ígérték meg lejevőteiket ez alkalomra; nemkülönben a fővárosi amatőr vivó gárda legnevesebb tagjai, köztük *Bakos* Géza (Magyar Athletikai Club) is. — Ezen kívül részt vesznek a kolozsvári vivók közül: dr. *Gabányi* Imre, *Repeckzy* László, *Vásárhelyi* Zoltán százados, *Sárpár* István, *Repeckzy* Andor, *Czenke* Béla, *Törzs* József mesternek, *Megyeri* Kálmán és *Gerentsér* mesternek több kiváló tanítványa. Az akadémiát rendező színház helyárok mellett tartják meg. Jegyek már most kaphatók: Keresztessy Pál papírüzletében és *Sárga* János ékszerésznél.

Táviratok

— Fővárosi és vidéki tudósítóinktól. —

Mulát a király.

— Telefon jelentés. —

Budapest, május 15.

Jó öreg királyunk fényes bált adott az este budavári palotájában. Összegyűltek azon az ország összes katonái, polgárai és egyházi méltóságai, továbbá az udvar minden fényességével egyetemben.

Az év nagy részében, sőtéten merednek le a királyi várak ablakai az alatta hömpölygő hatalmas folyamra; ma ezerszeres fényben tükröződtek vissza a Dunára vetődő fényes sugarak.

Bálozik a király! Ezt susogja a főváros népe, amint a jobb és balpartról feltekintenek a tündériül kivilágított ablakosorba, mely komolyan és méltóságteljesen emelkedik ki a budai palotasorok sötét árnyai közül.

Mikor e sorokat reggel két óra felé papírra vetjük: még javában folyik a mulatság, ami szinte szokatlan a király házában, hol a legnagyobb céco is 12 és 1 óra között véget szokott éni.

Részletes tudósításunk az udvari bálról a következő:

Kilenc óra felé megindultak a vendégek hosszú kocsisorban a királyi palota felé, a Lánchidon. Fogatfogat után halad a várpalota felé, hol *Apponyi* Lajos gróf udvarnag fogadta a király előkelő vendégeit. Tíz óra felé összegyűlt az egész társaság, a fehér márványteremben. Megjelentek a diplomáciai kar összes Budapesten időző tagjai, ezek és a katonai diszruhák tarka tömege között az egyházi méltóságok komolyan színes ünneplői, festői tarka képet nyújtottak.

Apponyi Lajos udvarnag jeleníti ő felségének, hogy a vendégek együtt vannak. S végig suhan az előkelő gyülekezeten:

— Jön a király!

A férfiak és hölgyek külön-külön félkörben állva várják az agg királyt, ki fiatalos lépésekkel karján *Mária* Jozefa kir. hercegnővel érkezik a terembe.

Utánna a kir. hercegek csoportja, köztütk és elől a magyar trón várományosa: *Ferenc Ferdinánd* trónörökös.

A szokásos formalitások megtörténte után, ő felsége jelt ad a tánc megkezdhetésére.

S a cigányok reágyujtanak a „*Vékony deszka kerítés*” című ropogos csárdásra, melyet *Erzsébet* *Henriette* kir. hercegnő kezdett meg *Teleky Mihály* groffal.

Általános lesz ezután a tánc. Közben megtörténnek a hölgyek bemutatásai és a buffet-ostromlajak a férfiak.

Új politikai helyzetről mind- eddig — mikor e sorokat írjuk — szó nem esett az udvari bálon. Legalább hír nem került róla. Ő Felsége megszólításával tűntette ki: *Székely Kálmán, Fejérváry* Gézát, *Csáky* *Albin* grófot, *Khuen* *Hederváry*, *Császka* *György* érseket, *Percezel* *Dezst*, *Andrássy* *Gyulát* és *Szapáry* *Gyulát* és a megjelent hölgyekkel feltűnő jó hangulatban beszélgetett.

Egyáltalában az a hír, hogy a király a bál tartama alatt nagyon jó kedélyhangulatban volt.

A trónörökös Budapesten.

Budapest, május 14. (érk. 11 ó.) A trónörökös ma hosszabb tartózkodásra ideérkezett.

A trónörökös vonatja délután két órákor robogott be a nyugati pályaudvarra.

Szell és Tisza.

Budapest, máj. 14. (érk. 11 ó.) *Szell* Kálmán miniszterelnök és *Tisza* István gróf huzamterelből ideig tanácskoztak, majd meleg kézzsoritással váltak el egymástól.

Samassa — biboros.

Budapest, május 13. (érk. 10 ó.) Rómából jelentik: A junius 15-iki konzisztorium *Samassa* József egri püspököt bibornokká fogja kinevezni.

A Szent István társulat új elnöke.

Budapest, május 14. (Érk. 9 ó.) A Szent István társulat alelnökévé *Gieswein* Sándor győri kanonokot választották meg nagy többséggel. Ellenjelöltje *Jordán* Károly szaniszlói plébános 21 szavazatot kapott. — *Komlóssy* vissza épett.

Összeesett képviselő.

Budapest, máj. 14. (érk. 12 ó.) A képviselőház ülésének végével *Pildner* képviselő a Ház előtt összeesett. Az ülésről jövő képviselők bevittek a Házba, a hová telefonon hívták ki a mentőket, akik szédülést konstataáltak. Kocsin hazaszállították.

Véres lázadás egy pusztán.

Budapest, máj. 14. (érk. 11 ó.) Aradról jelentik: Iratos pusztán a munkások *Takács* György ispán ellen fellázadtak és megrohanták a lakását. *Takács* és írnoke a tömeg közé löttek. Két ember súlyosan megsebesült. Az ispánt a munkások félholtra verték; írnoke futással megmenekült.

Budapesti gabonatözsde.

Készárúüzlet 5 fillérrel olcsóbb, a forgalom csekély. Határidőüzlet kenyércikkeken lanya, ellenben tengeri, fedezésekre szilárd.

Jegyzetelt:	
Buza máj.....	7:53—54
Buza okt.....	7:38—39
Rozs máj.....	—, —
Rozs okt.....	6:45—46
Tengeri májusra	6:42—43
Tengeri júliusra	6:42—43
Zab okt.....	5:56—57

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy hóra	2 korona
Negyed évre	6 „
Félévre	12 „

„UJSÁG”

szerkesztősége és kiadóhivatala Kolozsvárt, Egyetem-utca.

REGÉNY

A halott szerelme

— Regény. —

Irta: *Gersdorfi* A.

Fordította: *Zentai* Leó.

(6.)

II. FEJEZET.

A művészről.

Lassan oldotta ki a levél csomag összekötő zsinórját.

A papír olyan sima, olyan fehér volt, az írás világos és tiszta, mintha csak tegnap vetették volna papírra a sorokat.

Kedves bátyám! Szerencsén megérkeztem M.-be. Itt minden elragadóan szép, és különösen kétszeresen érzézik az itteni élet érdekes szépségét, ha elgondoljuk, hogy éveket álmodtunk végig az északi német városokban és a falun a természetéről és semmi másról, csak a természetéről. Halám irántam, kedves Jandym, végtelen, mert tudom milyen nehezen teremtetted elő a terveim kivételére szükséges összeget. De megvagyok győződve, hogy pótolhatod, ha operád színe kerül. Csak már készen lenne! Csak ne kelljen nagyon megérezned a nekem küldött összegek hiányát!

Egy tanító családnál lakom. Nagyon kedves emberek.

Végtelen büszkének érzem magam szabadságom és önállóságom tudatában. A vágy nagygyá lenni, erőt kölcsönöz a küzdelmekhez.

Büszke érzés jövőnk alapját kezeinkben tudni. Mije van a felségének szép életből az olyan asszonynak, a ki férjéhez

kötve, családja körében munka és fáradság közt kell végig élnie azt?

A jövő reményeinek akkor vége van!

Meyerné asszony tekintete újból a tükörre esett.

Igen, igen — büszke érzés jövőnk alapját kezeinkben tudni.

Nos hát neki része volt ebből a büszkeségből.

A következő leveleknek ugyanaz a sorsa: Küzdés és munka; öröm és bánatoss remények és kilátások szinte untató idők imellőttek bennük.

Most ismét egy újabb levél akadt kezébe, amely önkínzó érdeklődését felkeltette:

Kedves Bátyám! Bocsásd meg, hogy oly soká hallgattam, de a drámai gyakorlatok napról-napra több időt vesznek igénybe és éjjel annyira fáradt vagyok, hogy a toll kiesik kezemből. Este természetesen a színházba kell lennem. Minél többet dolgozom, annál több végezni valót látok magam előtt.

Még több időre lesz szükségem, gyakran hallottam, hogy egy szindarabot eljátszani feletté könnyű dolog. Nos hát én azt mondom, hogy közepesen eljátszani igen is könnyű, de a költő lelkenek hiú képét adni, bizony nehéz feladat.

Különösen az én szerepköröm kíván nagy munkát. Könnyebb ám a királyi trónról lekiáltani: „Halj meg áruól!” mint a szalonban susogni: Hiába vártam, barátom.

Ha huszszor mondom el egymás után — huszszor mondtam rosszul.

Némelykor úgy el fog a keserűség hogy hiába kintlódok, hogy hiába küzdök a szép jövőért, melynek képét lelkem mélyén féltve őrzöm, — nem boldogulok soha!

De igen! Rám még szép jövő, dicsőség várna!

A következő levélen látszott a lázas sietség nyoma.

Szeretett Szandym! Tegnap nagy elhatározásra jutottam. Átmentem D.-be, a hol a nagy Marinó vendégzserepelt. Egyszerűen, mégis előkelően öltöztem. Megjelenésem nagyon tetszett neki. A színház igazgatója előtt kijelentette, hogy elragadóan szép vagyok és érdeklődéssel vizsgálta. Mégis a színpadon akart megbírálni. Oriási félelem fojtott el a nagy kritikus előtt, a mely torkomat szorongatta; alig tudtam szóhoz jutni.

A mikor végigjártam szerepemet az igazgatóval hozzám jöttek a színpadra.

— Kedves gyermekem — szólott Marinó — kár, hogy nincs erősebb hangja; a karzaton semmi esetre sem hallhatják, mit mond. Felfüggesz az azonban helyes és logikus; mimikája, az elragadó.

— Megjelenése felűdít — esett szavába az igazgató.

— Már megjegyeztem — felelte Marinó röviden — szorgos tanulás után jó sikerrel fog játszhatni, de hogy első rangú művészne lehessen, abban gátolja a hangjának kis terjedelme....

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Eliz. Májsi dal. Elízke, mi ugyan nem tudjuk, ki az a szépszemű ur, a kit Ön ismerősként idéz elénk, de azt tudjuk, hogy ha Ön máskor is ily hamisan dalol, mint most májusban, ugy egész éven át kár dalolni. Ezt azért ne mondja el senkinek. Egyébként mi is ugy bucsuzunk ahogy Ön: „Sok pál”

Felolós szerkesztő:

Dr. PAPP JÓZSEF.

Lapfajladonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTÉR*.

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár és Részvénytársaság

tűz- és betörésmentes

pánzélezott kovacsolt vasból készült letétpénztárakat külön elzárható rekeszekkel a t. c. közönség rendelkezésére bocsátja, mely a külföld nagyobb városaiban és a fővárosban is értékpapírok és ékszerek biztos elhelyezésére kitűnően bevált intézmény, a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthető és egyidejűleg előnyös bérletek is eszközölhetők.

csomagokat és ládákat

mérsékelt díj ellenében.

Erre a célra a biztonsági szabályoknak minden tekintetben megfelelő letéti szoba áll a nagyköz

Vidéken: Marosvásárhelyt Volster Kálmán, Gyulafehérvárt Weisz Dezső és társa utódá, Deesen Papp Jenő, Ludasor Áltmán Jakab, Zilahon Gerő Antal és Társa, Bestercezen Tabovics Sámuel, Dév-án Szöcs József, Dicsőszentmártonban Komáromi Sándor kereskedők. Felvételi helyek: